

Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen

Een kenniscentrum over en voor gezinnen

onze visie >

A pair of black-rimmed glasses is positioned in the upper left corner of the page. The background is a blurred sheet of musical notation with several staves and notes visible. The text is overlaid on the right side of the page.

Voor mensen zijn duurzame, kwaliteitsvolle relaties belangrijk. In die relaties voelen mannen, vrouwen en kinderen zich goed en kunnen ze zich ontplooiën als individu en als sociaal wezen. Duurzame relaties worden bij uitstek nagestreefd in gezin en familie.

We geloven dat deze relaties enkel mogelijk zijn als:

- ze gebaseerd zijn op eerlijkheid, rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid, zorg voor elkaar en respect voor persoonlijke integriteit;
- mannen en vrouwen in het gezin en in de samenleving een gelijkwaardige positie genieten;
- de zorg voor de kinderen door beide ouders als een essentiële en te delen verantwoordelijkheid wordt opgenomen;
- het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind richtinggevend is in de relatie tot de kinderen en voor hun positie in de samenleving.

In de huidige tijd zijn relaties en samenlevingsvormen in belangrijke mate onderhevig aan druk en verandering. Wij pleiten voor een engagement en investering in duurzame relaties. Vanuit een vertrouwen in de kracht van mensen roepen we op deze duurzaamheid na te streven en ijveren we voor een goede ondersteuning en hulpverlening aan partners, ouders en kinderen. We vragen speciale aandacht van de overheid om gezinnen te ondersteunen zodat ze goede relaties kunnen uitbouwen.

onze opdracht >

Het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen heeft drie kernopdrachten:

1. **Toegepast en praktijkgericht onderzoek uitvoeren** naar de leefsituatie van gezinnen, naar de positie van kinderen en jongeren in gezinnen en in de samenleving, naar familieverbanden en intergenerationele leefvormen en naar de wijze waarop het gezinsbeleid gezinnen ondersteunt op het materiële vlak, in hun relationele leven en in hun opvoedingstaak.
2. **Wetenschappelijk onderzoek over het gezin en over het gezinsbeleid toegankelijk maken voor een breed publiek**, zowel op het nationale als het Europese en het internationale vlak. We vertalen dit onderzoek naar twee doelgroepen: professionele intermediairen die met gezinnen werken en gezinnen zelf. Voor deze opdracht werkt het instituut nauw samen met de vereniging van gezinnen in Vlaanderen, de Gezinsbond.
3. **Bijscholingen organiseren** voor afgestudeerden van de opleiding Gezinswetenschappen en voor professionelen in de welzijnssector, maar ook voor een breed publiek. Met deze derde opdracht stimuleren we levenslang leren en brengen we kennis over gezinnen, relaties en opvoeding naar een breed geïnteresseerd en betrokken publiek. Voor deze opdrachten werken we nauw samen met de opleiding Gezinswetenschappen en met de andere opleidingen die door de Hogeschool-Universiteit Brussel worden aangeboden.

lopende onderzoeksprojecten >

Prenatale screening en diagnostiek, een morele imperatief?

Een gezinswetenschappelijk kader voor het omgaan met ethische problemen bij de toenemende technologische mogelijkheden van prenatale diagnose

Doel Prenatale screening en diagnostiek (PND) wordt op grote schaal toegepast om defecten bij embryo's en foetussen op te sporen. Hoe kunnen gezinnen de ethische en psychische gevolgen van deze steeds nieuwere toepassingen afwegen om tot een 'goede' beslissing te komen? Welke houding nemen hulpverleners aan om gezinnen de nieuwe informatie over te brengen en hen te ondersteunen in hun reproductieve beslissingen?

Looptijd november 2011 - oktober 2013

Onderzoekers Szilvia Hübel en Adelheid Rigo

Financiering PWO-project* van de Hogeschool-Universiteit Brussel

Partners KAHO Sint-Lieven, opleiding Vroedkunde; Vrije Universiteit Brussel, Centrum voor Ethiek

* Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek

Ouders aan het woord over de gezinsvriendelijkheid van hun woonwijk *(Jaarlijkse bevraging)*

Doel Meer en meer gemeenten willen vandaag een gezinsvriendelijk beleid voeren. Ouders hebben een goed zicht op de factoren die dit bepalen. Dirk Luyten paste voor het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen een Nederlands onderzoeksmodel aan de Vlaamse situatie aan en stuurt elk jaar studenten van het tweede jaar Gezinswetenschappen op pad om ouders in verschillende wijken te bevragen.

Onderzoeker Dirk Luyten

Ouders en jeugdsport: geen kinderspel

Opvoedingsondersteuning voor ouders in jeugdsportclubs

Doel Een wetenschappelijk onderbouwd vormingspakket ontwikkelen waarmee jeugdsportclubs, en dan vooral jeugdvoetbalclubs, een ouderwerking kunnen opzetten. Bedoeling van de ouderwerking is ouders in het algemeen en vaders in het bijzonder te ondersteunen bij het opnemen van hun ouderrol door het verstevigen van hun competenties als coach en supporter.

Looptijd september 2011 tot september 2013

Onderzoekers Joris Lambrechts en Hans Van Crombrugge

Financiering PWO-project van de Hogeschool-Universiteit Brussel

Partners Prof. Dr. Filip Boen, Humane Kinesiologie, K.U.Leuven; Jeugdcentrum STVV (Sint-Truidense voetbalvereniging)

Analyse instroomprofiel studenten

Gezinswetenschappen

Doel Studenten Gezinswetenschappen brengen heel wat kennis en vaardigheden mee naar de opleiding, verworven in hun gezins- en/of professioneel leven. Doel van dit onderzoek is om de gezinscompetenties van de instromende studenten te meten aan de hand van een zelfbeoordeling.

We baseren ons hiervoor op FamCompass, de gezinscompetentiesportfolio die we in het kader van een Europees project ontwikkelden. De instroomprofielen zullen vervolgens gekoppeld worden aan de examenresultaten van de studenten.

Looptijd september 2011 tot september 2012

Onderzoekers Kathleen Emmery en Joris Dewispelaere

Evaluatie van 'Thuiscompagnie', project voor de ondersteuning van gezinnen in armoede met minderjarige kinderen

Doel Het project 'Thuiscompagnie' wil Limburgse gezinnen met kinderen in armoede bijstaan in de organisatie van hun gezinsleven. Thuiscompagnie bundelt de deskundigheid van allerlei diensten, waaronder 29 OCMW's en 17 diensten voor Gezinszorg en Aanvullende Thuiszorg uit Limburg.

Dit praktijkgestuurd effectonderzoek voert drie opdrachten uit:

1. een productevaluatie: de effectiviteit van de werking van thuiscompagnie nagaan in termen van levenskwaliteit;
2. een procesevaluatie: de werking beschrijven, met bijzondere aandacht voor het zorginnovatieve aspect;
3. kritisch bekijken van de theoretische onderbouwing van het project.

Looptijd oktober 2011 tot oktober 2012

Onderzoeker Kristien Nys, met medewerking van Patrick Meurs, Hans Van Crombrugge en Gaby Jennes

Opdrachtgever Vlaams Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Departement WVG, Afdeling Welzijn en Samenleving

Gezinsgericht werkplekieren in de sociale economie

Doel Ontwerp en toetsing van een checklist voor kwaliteitsvol werkplekieren in de sociale economie, met specifieke aandacht voor de gezinsdimensie van de werknemers.

Looptijd september 2011 tot september 2012

Onderzoeker Joris Dewispelaere

Partners VOSEC Vlaams Overleg Sociale Economie; Ateljee vzw; Opnieuw en Co; Home Wellness; RTC Vlaams Brabant

Gastopvang als inclusieve woonzorgvorm voor ouderen

Doel De diensten voor gastopvang ondersteunen gastgezinnen, gastheren of -vrouwen die overdag, in het eigen 'gasthuis', de zorg opnemen voor ouderen. Dit onderzoek maakt een omgevings- en sterkte-zwakteanalyse van deze diensten, ondermeer via participerende observatie. Doel is de competenties van de gastvrouwen –of heren af te bakenen en te kijken welk kader nodig is voor hun ondersteuning. Het onderzoek wil meewerken aan een visie op gastopvang en een platform creëren waarop de diensten elkaar en externe deskundigen kunnen ontmoeten.

Looptijd januari 2012 tot december 2013

Onderzoekers Valerie Diels, Joris Van Puyenbroeck en Sabien Van Rampelberg

Financiering PWO-project van de Hogeschool-Universiteit Brussel/KAHO Sint-Lieven

Partners Diensten Gastopvang, Federatie Pleegzorg, Opleidingen Orthopedagogie (HUB), Psychosociale Gerontologie (HUB) en Medical Management Assistant (KAHO)

Gezinsbeleid in Vlaanderen.

Jaarlijkse state-of-the-art en analyse van het gezinsbeleid gevoerd in Vlaanderen

Doel Ieder jaar publiceren we een overzicht van het gevoerde beleid ten aanzien van gezinnen en dit op Vlaams, federaal en Europees niveau. Voor een van de beleidsdomeinen maken we telkens een diepgaander analyse. De resultaten stellen we voor op de Internationale Dag van het Gezin op 15 mei.

Thema 2011-2012 Active Ageing bij lokale besturen

Onderzoekers Kathleen Emmery, Pieter Rondelez, Dirk Luyten en Gaby Jennes

Met steun van Vlaams Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Departement WVG

Partner VVSG

E-learning module Opvoedingsondersteuning voor EXPOO

Doel Aansluitend bij de basisvorming 'Opvoedingsondersteuning' die we in 2010 voor het Vlaams Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning (EXPOO) gaven, ontwikkelen we een e-learning module van deze vorming. Hiermee wil EXPOO deze vorming direct toegankelijk maken voor nieuwe medewerkers.

Periode najaar 2011

Onderzoeker Kristien Nys

In opdracht van Vlaams Expertisecentrum
Opvoedingsondersteuning (EXPOO)

maatschappelijke dienstverlening >

‘Opvoeden met de koran’

Kan een islamitische gezinspedagogie jongeren opvoeden tot zelfverantwoordelijke wereldburgers die een constructieve bijdrage leveren aan de samenleving? Over deze vraag voerde Hans Van Crombrugge onderzoek in samenwerking met studenten Gezinswetenschappen. Hierop voortbouwend volgt hij actuele debatten over dit onderwerp en geeft hij regelmatig lezingen.

Dit thema wordt aangekaart tijdens onze driedaagse bijscholing ‘Islamitische visies op relaties en opvoeding’. In 2011 organiseerden we een reflectiedag over dit onderwerp met Tariq Ramadan.

‘Gevaarlijk jong’

Van oktober 2011 tot oktober 2012 lopen in Vlaanderen activiteiten onder de titel ‘Gevaarlijk jong’.

Met een dubbeltentoonstelling, een theatervoorstelling en diverse lezingen wordt aandacht gevraagd voor het psychisch welzijn van kinderen en jongeren.

In het kader van dit project publiceerde Claire Wiewauters verschillende artikels en geeft ze een reeks voordrachten onder de titel ‘Mag ik triest zijn...?’

Gids voor gezinnen

We ontwikkelden de website www.gidsvoorgezinnen.be waar ouders en hulpverleners wegwijzers vinden naar diensten en voorzieningen die gezinnen helpen met informatie en ondersteuning.

resultaten en publicaties >

Het doel van al onze projecten is de kennis over gezinnen vergroten en de begeleiding en het beleid ten aanzien van gezinnen verbeteren. Met het oog hierop bracht het kenniscentrum de afgelopen jaren de volgende publicaties en instrumenten uit:

- Voor Kind en Gezin onderzochten we de wijze waarop lokale overheden opvoedingsondersteuning ter harte nemen.
- We onderzochten hoe en in welke mate systemen voor het lokaliseren en volgen van kwetsbare personen en jongeren op een pedagogisch en ethisch verantwoorde wijze kunnen worden ingezet. Onze bevindingen werden gebundeld in het boekje **Stalking with a smile? Pedagogische en maatschappelijke kwesties bij het gebruik van Location-Based-Services**.
- De jaarlijkse analyse van het gezinsbeleid in Vlaanderen bekeek in 2011 of het gezinsbeleid samenwonen en gezinsvorming al dan niet bevordert. We publiceerden onze bevindingen en standpunten in **Gezinsbeleid in 2010: van gewoon samen tot samengewoond en opnieuw samen**.
- We ontwikkelden het portfolio-instrument **FamCompass** waarmee we de kennis, kunde en vaardigheden verworven in gezin en familie kunnen meten, zie: www.famcompass.eu
- Voor de Vlaamse Onderwijsraad bekeken we de relatie gezin-school en reflecteerden we over de manier waarop school en gezin hun rollen op het vlak van onderwijs en opvoeding afbakenen. De conclusies zijn na te lezen in **Gezin en school. De kloof voorbij, de grens gezet?** (VLOR, 2011).

Actueel, nuttig en goed werk leveren kan maar in samenspraak en in overleg met andere instituten en organisaties die op het terrein van gezinnen werkzaam zijn. Voor iedere opdracht streven we de grootst mogelijke samenwerking na. Zo vermijden we dubbel werk en zorgen we voor meerwaarde en synergieën in de opbouw en verspreiding van kennis over gezinnen.

De onderzoekers en medewerkers van het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen staan klaar om uw vragen naar informatie te beantwoorden en uw voorstellen voor onderzoek of voor samenwerking in overweging te nemen. We behandelen elke vraag vanuit de actuele relevantie van het voorstel in het kader van onze maatschappelijke opdracht en visie, rekening houdend met de financiële draagkracht. Misschien resulteert overleg in een project dat we samen kunnen uitvoeren, waarvoor we steun kunnen zoeken bij Vlaamse beleidsmakers, of waarbij we in het kader van Europese programma's kunnen samenwerken met partners uit andere Europese landen?

werken mee in het kenniscentrum >

Koen Baeten	master in de wijsbegeerte en in de familiale en seksuologische wetenschappen
Joris Dewispelaere	doctor in de psychologische wetenschappen
Kathleen Emmerly	master in de criminologie
Szilvia Hübel	master in de theologie en de letteren en in de familiale en seksuologische wetenschappen
Gaby Jennes	master in de sociale wetenschappen, directrice
Joris Lambrechts	bachelor onderwijs in lichamelijke opvoeding
Dirk Luyten	doctor in de sociale wetenschappen
Patrick Meurs	doctor in de psychologie en master in de familiale en seksuologische wetenschappen
Kristien Nys	doctor in de pedagogische wetenschappen
Adelheid Rigo	doctor in de wijsbegeerte en master in de klinische psychologie
Pieter Rondelez	master in de politieke wetenschappen (EU-studies) en 'master of conflict and development'
Hans Van Crombrugge	doctor in de pedagogische wetenschappen
Claire Wiewauters	master in de pedagogische wetenschappen, gezins- en orthopedagogiek

op de hoogte blijven

Wilt u uitgenodigd worden op onze activiteiten? Ontvangt u graag meer informatie over onze werking?

- De website www.hig.be stelt onze projecten in detail voor.
- Via kenniscentrum@hig.be kunt u ons mailen.
- Telefonisch zijn we elke werkdag van 9u tot 17u te bereiken op de nummers 02/240 68 40 of 02/240 68 46.
- Skypen kan naar 'defactorij'.

Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen
Hogeschool-Universiteit Brussel
Huart Hamoirlaan 136
1030 Brussel